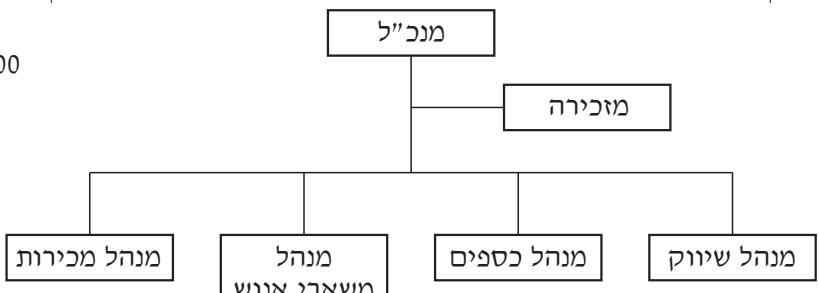

דגם תשובות לשאלון **מינהל וכלכלה ב'**, סמל 839206, קיץ תשע"ו

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
1	10 6	<p>א. ארגון</p> <ul style="list-style-type: none"> - קבוצת אנשים בעלי מטרה משותפת, הפועלים בתיאום ובמשותף ולרשותם המשאבים הדרושים להשגת המטרה. - מערכת חברתית תכליתית, המפיקה מוצרים או שירותים באמצעות פעולות מתואמות ומבוקרות. - מערכת של נושאי תפקידים, מידע, כלים וחומרים, הפועלת תוך חלוקת עבודה ותיאום למען השגת מטרתה. - מערכת חברתית להשגת מטרות – מערכת יזומה ותכליתית המכוונת להשגת מטרות. <p>מאפייני הארגון: חתירה מתמדת להשגת מטרות, מבנה פורמאלי וחלוקת עבודה, קשר משמעותי עם הסביבה החיצונית, התפתחות מכוונת, ישות מוגדרת, תיעוד רשמי, הבנייה, תכליתיות, יחס גומלין עם הסביבה.</p>	100	<p>התלמיד צריך להסביר מהו ארגון ולציין שני מאפיינים. 50% להסבר 25% לכל מאפיין.</p>
	4	<p>ב. ניתן להבחין בארבעה שלבים במחזור חיו של הארגון:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. שלב הלידה – שלב שבו הוחלט להקים את הארגון על-פי המאפיינים שהוגדרו. בשלב זה ישנה התלהבות בהקמתו. 2. שלב הגידול והצמיחה – שלב הגידול והצמיחה מחולק לשניים: <p>שלב הארגון המתגבר – יש לארגון מספר מוצרים ופעילותו הופכת להיות ממוסדת. שלב שבו בעלי העניין ומנהלי הארגון שואפים לצבור עוצמה, להגביר את החוסן הכלכלי, ולהביא להתפתחות אישית של הדרג הבכיר (קידום, יוקרה, הטבות ועוד).</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. שלב הבשלות – שלב שבו הארגון מתפקד במלוא כוחו על בסיס העקרונות של הארגון הפורמאלי. 4. שלב הדעיכה – שלב שבו מוצרי הארגון מיושנים, רמת היזמות וההתחדשות נמוכים מאוד, ויכולים להביא את הארגון לפשיטת רגל. 	100	<p>התלמיד צריך לציין ארבעה שלבים. 25% לכל שלב</p>

דגם תשובות לשאלון **מינהל וכלכלה ב'**, סמל 839206, קיץ תשע"ו

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
2	10 6	<p>א. טווח שליטה ופיקוח – מספר הכפופים/היחידות הנמצאים תחת פיקוחו הישיר של המנהל.</p> <p>הגורמים המשפיעים על קביעת טווח השליטה והפיקוח</p> <ul style="list-style-type: none"> • סוג העבודה • מיומנות העובדים הכפופים • הפיזור הגיאוגרפי של יחידות הארגון • מוסר העבודה של העובדים • נכונות המנהל להאציל סמכויות • כושר השליטה של המנהל • האיכות של מערכות הפיקוח והבקרה • האיכות של מערכות התקשורת • שימוש בנוהלי עבודה 	100	<p>התלמיד צריך להסביר מהו טווח שליטה ופיקוח, ולציין שני גורמים המשפיעים על הטווח.</p> <p>50% להסבר</p> <p>25% לציין כל גורם משפיע</p>
	4	<p>ב. – טווח השליטה והפיקוח של משה הוא טווח שליטה רחב: תחת פיקוחו הישיר מצוי מספר רב של עובדים – 150 .</p> <p>– טווח השליטה והפיקוח של יעקב הוא טווח שליטה צר: תחת פיקוחו הישיר מצוי מספר קטן של עובדים – 3 עובדים.</p>	100	<p>התלמיד צריך לציין את טווח השליטה של משה ושל יעקב.</p> <p>50% לכל טווח.</p>
3	10 4	<p>א. יחידת קו – יחידה העוסקת באופן ישיר במשימה שלשמה הוקם הארגון. לדוגמה: בבית-חרושת לנעליים ישנן מספר מחלקות, שכל אחת מהן מייצרת סוג אחר של נעליים. כמו: מחלקת נעלי גברים, מחלקת נעלי נשים וכו'. כל אחת ממחלקות אלה היא יחידת קו.</p> <p>יחידת מטה – יחידה העוסקת במתן שירותי ייעוץ, הכוונה ועזר ליחידות הקו.</p> <p>ב. מבנה ארגוני פשוט</p>	100	<p>התלמיד צריך להסביר מהי יחידת קו ומהי יחידת מטה.</p> <p>50% לכל הסבר.</p> <p>תלמיד שנותן דוגמה במקום הסבר יקבל 50% בלבד.</p>
	6	 <pre> graph TD A[מנכ"ל] --- B[מזכירה] B --- C[מנהל מכירות] B --- D[מנהל משאבי אנוש] B --- E[מנהל כספים] B --- F[מנהל שיווק] </pre>	100	<p>התלמיד צריך לסרטט את תרשים המבנה הארגוני.</p>

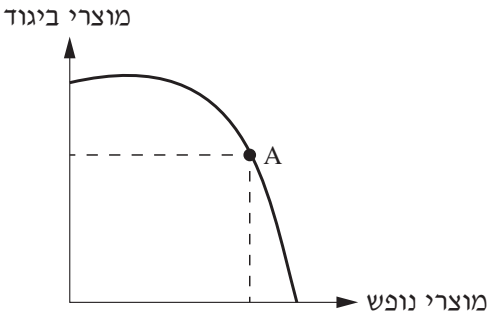
דגם תשובות לשאלון **מינהל וכלכלה ב'**, סמל 839206, קיץ תשע"ו

הנחיות להערכה	ניקוד ב-%	פתרון	ניקוד בנק'	השאלה
התלמיד צריך להסביר שני בסיסים. 50% לכל בסיס	100	<p>א. בסיסים לחלוקת עבודה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - פונקציונאלי (תפקודי) – כל יחידה ראשית מופקדת על ביצוע פונקציה מסוימת וכל אחת מהן מתפצלת ליחידות משנה. כל יחידת משנה אחראית לביצוע אחת מהפונקציות של יחידת האם. - מומחיות – חלוקת העבודה נעשית על-פי מקצועות ההתמחות של יחידות הקו. בכל יחידה כזאת מרוכזים המומחים השונים הקשורים לתחום ההתמחות. - תהליכי – חלוקת העבודה נעשית בהתאם לתהליכי העבודה בארגון או על-פי שלבי הביצוע של העבודה בפועל. כל יחידה ממונה על הוצאתו לפועל של המוצר. - טכנולוגי – בארגונים שבהם קיימת התמחות ושימוש במכשור מיוחד, חלוקת העבודה נעשית על-פי המכשור המשמש לעבודה. 	10 6	4
התלמיד צריך לציין שתי תועלות לחלוקת עבודה. 50% לכל תועלת.	100	<p>ב. התועלות שיש בחלוקת עבודה בארגון:</p> <ul style="list-style-type: none"> - מניעת עומס בקרב העובדים - מניעת כפילויות - מניעת שטח הפקר - מניעת סכסוכים בין העובדים ובין ההנהלה - הרחבת ההתמחות של העובדים 	4	
ניתן לקבל כתשובה נכונה: תקשורת עקיפה. התלמיד צריך לציין יתרון אחד.	100	<p>א. אשת השיווק השתמשה בתקשורת חוצצת (מחשב). יתרונות – אין הגבלה במספר האנשים שאליהם יכול להישלח המסר; יש אסמכתה למסר.</p>	10 3	5
התלמיד צריך לציין את מקור החסם בתקשורת ודרך התמודדות עם החסם. 50% לכל פריט.	100	<p>ב.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. מקור החסם הוא אמצעי התקשורת – תקלה כלשהי במחשב אשר בגללה לא הגיעה ההודעה על ביטול הסיוור. שליחה לכתובת שגויה. 2. דרך ההתמודדות עם החסם – השקעה בתשתית טכנולוגית להזרמת המידע. בקשת אישור על קבלת הדוא"ל. 	7	

דגם תשובות לשאלון **מינהל וכלכלה ב'**, סמל 839206, קיץ תשע"ו

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
6	10 4	<p>א. מיקור חוץ – הוצאת פעילויות שונות של הארגון (כגון: תכנון, שיווק, מכירה ועוד) לביצוע על-ידי גורמי חוץ. מטרת מיקור חוץ היא: התייעלות, חיסכון במשאבים, שימוש במומחים שאינם מצויים בארגון, הורדת עומס והגדלת גמישות העבודה בארגון.</p>	100	<p>התלמיד צריך להסביר מהו מיקור חוץ ומהי מטרתו. 50% להסבר 50% למטרה</p>
	6	<p>ב. היתרונות והחסרונות שיש למיקור חוץ יתרונות: התמקדות בפעילות הליבה של הארגון, חיסכון בעלויות, יעילות מרבית, גמישות, נגישות לטכנולוגיה מתקדמת, כוח אדם זמין.</p> <p>חסרונות: תלות בגורם זר, הבדלים בין האינטרסים של הארגון ושל ספקי מיקור החוץ, צורך בפיקוח ובבקרה הדוקים, אין מחוייבות כלפי הארגון.</p>	100	<p>התלמיד צריך לציין שני יתרונות ושני חסרונות למיקור חוץ. 25% לכל יתרון או חיסרון.</p>
7	10 5	<p>א. ערוץ תקשורת אופקי הוא ערוץ תקשורת הזורם בצורה אופקית בין דרגים שווים בארגון, למשל בין מנהלים בכל הדרגים ובין מנהלים בעמדות מקבילות ביחידות אחרות. <u>מטרתו:</u> תיאום בין גורמים הנמצאים בדרגות דומות בסולם ההיררכי, החלפת מידע ויצירת תיאום בין עובדים השותפים לביצוע אותה משימה כדי לפתור בעיות משותפות וכדי לקבל החלטות.</p>	100	<p>התלמיד צריך להסביר מהו ערוץ תקשורת אופקי ומהי מטרתו. 50% להסבר הערוץ 50% למטרה.</p>
	5	<p>ב. תקשורת אנכית כלפי מעלה – תקשורת המתנהלת במעלה מדרג הסמכויות בארגון. משמשת לצורכי קבלת משוב על הוראות והנחיות ולדיווח על תוצאות.</p> <p>או: דיווח של הכפופים למנהלים על אופן ביצוע העבודה ועל העמידה בלוח הזמנים. תגובות על הוראות ההנהלה, כמו הצעות לשינוי ולשיפור תכניות הפעולה, השגות והתנגדויות לביצוע פעולה כזו או אחרת.</p> <p>תקשורת אנכית כלפי מטה – תקשורת המתנהלת במורד מדרג הסמכויות בארגון. משמשת בעיקר לצורכי הנחיית עובדי הארגון ומשרתת כמה מטרות ניהוליות: הוראות והנחיות לפעולה, מידע על מטרות הארגון ועל מדיניותו, היזון חוזר מהמנהלים אל הכפופים להם.</p>	100	<p>התלמיד צריך להסביר למה משמשת כל תקשורת. 50% לכל תקשורת</p>

דגם תשובות לשאלון מינהל וכלכלה ב', סמל 839206, קיץ תשע"ו

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה	
8	10	<p>א. מבנה ארגוני רשת – תצורה שמבטאת את אופן הפעילות של הארגון המתנהל באמצעות רשת האינטרנט במלואו או בחלקו.</p>	100	<p>התלמיד צריך לציין שני אמצעי תקשורת טכנולוגית. 50% לכל אמצעי</p>	
	5		5		
9	10	<p>א. הון אנושי – הוותק, הניסיון, ההשכלה הידע שהאדם מביא עימו לעבודה כתשומות בתהליך הייצור, אשר מרחיבים את כושר הייצור של החברה. הון אנושי איכותי חשוב לפיתוח הכלכלה ולצמיחה כלכלית של משקים.</p>	100	<p>התלמיד צריך להסביר את המושג גורם ייצור ואת חשיבותו למשק 60% להסבר 40% לחשיבות</p>	
	6		100		
	4		<p>ב. עקומת תמורה</p>		100
10	10		100	<p>התלמיד צריך להסביר את המושג גורם ייצור ואת חשיבותו למשק 60% להסבר 40% לחשיבות</p>	
	5		<p>א. מוצר נורמלי – מוצר שהביקוש לו עולה ככל שההכנסה הפנויה של הצרכן גדלה.</p>		100
	5		<p>ב. הביקוש לבשר מעובד יקטן בשל טעמים והעדפות של הצרכן עקב פרסום המחקר.</p>		100
	5		<p>א. מוצר נורמלי – מוצר שהביקוש לו עולה ככל שההכנסה הפנויה של הצרכן גדלה.</p>		100

דגם תשובות לשאלון **מינהל וכלכלה ב'**, סמל 839206, קיץ תשע"ו

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
11	10	<p>א. ביקוש גמיש – מתאר את רמת הרגישות של המוצר לשינויים במחיר. שינוי קטן במחיר יביא לשינוי גדול בכמות המבוקשת. ביקוש גמיש מאפיין מוצרי מותרות.</p> <p>ב. עקומת הביקוש של "יומן לתלמיד"</p>	100	<p>70% – הסרטוט עבור 30% – עבור העקומה. תלמיד שלא ציין את שמות הצירים יקבל רק 20% מתוך 70% של הסרטוט.</p>
	3		100	
12	10	<p>א. יחס הרזרבה הוא מושג המתאר את היחס שבין כמות המזומנים שבידי הבנקים המסחריים ובין סכומי הפקדונות של המפקידים.</p> <p>ב. הורדת יחס הרזרבה במשק מאפשרת הגדלת הלוואות הניתנות על חשבון הפקדונות בעו"ש ולכן כמות הכסף במשק גדלה.</p>	100	
	5		100	
	5			

דגם תשובות לשאלון מינהל וכלכלה ב', סמל 839206, קיץ תשע"ו

הנחיות להערכה	ניקוד ב-%	פתרון	ניקוד בנק'	השאלה																											
התלמיד צריך לסווג שלושה היגדים 33.3% לכל היגד	100	<p>א. סובסידיה</p> <ul style="list-style-type: none"> - מענק בצורת עזרה כספית הניתן בד"כ על-ידי ממשלה או גוף ממשלתי לשם עידוד פעילות כלכלית מסוימת. - תמיכה כספית הניתנת על-ידי הממשלה ליצרנים בהשתתפות בחלק מעלויות הייצור, במטרה להוזיל את מחיר המוצר בשוק ולהקל על בעלי ההכנסות הנמוכות את רכישתו. 	10 4	13																											
	100	<p>ב.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>מחיר מינימום</th> <th>מחיר מקסימום</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>×</td> <td></td> <td>1. המוצר נמכר מעל מחיר שיווי המשקל.</td> </tr> <tr> <td>×</td> <td></td> <td>2. הממשלה אינה מאפשרת למכור את המוצר מתחת למחיר זה.</td> </tr> <tr> <td>×</td> <td></td> <td>3. מחיר זה נקבע על-ידי הממשלה עבור מוצרי יסוד.</td> </tr> </tbody> </table>	מחיר מינימום		מחיר מקסימום		×		1. המוצר נמכר מעל מחיר שיווי המשקל.	×		2. הממשלה אינה מאפשרת למכור את המוצר מתחת למחיר זה.	×		3. מחיר זה נקבע על-ידי הממשלה עבור מוצרי יסוד.	6															
	מחיר מינימום	מחיר מקסימום																													
	×		1. המוצר נמכר מעל מחיר שיווי המשקל.																												
×		2. הממשלה אינה מאפשרת למכור את המוצר מתחת למחיר זה.																													
×		3. מחיר זה נקבע על-ידי הממשלה עבור מוצרי יסוד.																													
100	<p>א. דוח מקורות ושימושים לשנת 2014 של מדינת "עושרית"</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">שימושים</th> <th colspan="2">מקורות</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1,000</td> <td>צריכה פרטית</td> <td>9,000</td> <td>תוצר לאומי גולמי</td> </tr> <tr> <td>3,000</td> <td>צריכה ציבורית</td> <td>7,000</td> <td>יבוא</td> </tr> <tr> <td>4,000</td> <td>השקעות ציבוריות</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2,000</td> <td>השקעות פרטיות</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6,000</td> <td>יצוא</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>16,000</td> <td></td> <td>16,000</td> <td>סה"כ</td> </tr> </tbody> </table>	שימושים		מקורות		1,000	צריכה פרטית	9,000	תוצר לאומי גולמי	3,000	צריכה ציבורית	7,000	יבוא	4,000	השקעות ציבוריות			2,000	השקעות פרטיות			6,000	יצוא			16,000		16,000	סה"כ	10 8	14
שימושים		מקורות																													
1,000	צריכה פרטית	9,000	תוצר לאומי גולמי																												
3,000	צריכה ציבורית	7,000	יבוא																												
4,000	השקעות ציבוריות																														
2,000	השקעות פרטיות																														
6,000	יצוא																														
16,000		16,000	סה"כ																												
התלמיד צריך להציג את כל אחד מהנתונים בטור המתאים. תלמיד שציין במקומות המתאימים רק נתונים או רק סכומים - יקבל 60% בלבד.	100	<p>ב. הגופים האחראים למדידת התפוקה של המשק הישראלי הם:</p> <ul style="list-style-type: none"> - אגף מס הכנסה ומיסוי מקרקעין במשרד האוצר - הלמ"ס - הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה 	2																												

דגם תשובות לשאלון מינהל וכלכלה ב', סמל 839206, קיץ תשע"ו

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה															
15	10	<p>א. צמיחה כלכלית – הגדלת כושר הייצור של המשק כך שהמשק מסוגל לייצר הרבה תפוקות שלא היה מסוגל לייצר בעבר.</p> <p>ב.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>מדיניות מוניטרית</th> <th>מדיניות פискаלית</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>x</td> <td>מדיניות המופעלת באמצעות תקציב המדינה</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td></td> <td>מדיניות שניתן לפקח באמצעותה על כמות אמצעי התשלום במשק ועל נזילותם</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td></td> <td>מדיניות המבוצעת על ידי הבנק המרכזי</td> </tr> <tr> <td></td> <td>x</td> <td>מדיניות כלכלית שהממשלה מפעילה לצורך השגת מטרות חברתיות, לאומיות וכלכליות</td> </tr> </tbody> </table>	מדיניות מוניטרית	מדיניות פискаלית			x	מדיניות המופעלת באמצעות תקציב המדינה	x		מדיניות שניתן לפקח באמצעותה על כמות אמצעי התשלום במשק ועל נזילותם	x		מדיניות המבוצעת על ידי הבנק המרכזי		x	מדיניות כלכלית שהממשלה מפעילה לצורך השגת מטרות חברתיות, לאומיות וכלכליות	100	התלמיד צריך לסווג ארבעה היגדעים 25% לכל היגד
	מדיניות מוניטרית		מדיניות פискаלית																
	x	מדיניות המופעלת באמצעות תקציב המדינה																	
x		מדיניות שניתן לפקח באמצעותה על כמות אמצעי התשלום במשק ועל נזילותם																	
x		מדיניות המבוצעת על ידי הבנק המרכזי																	
	x	מדיניות כלכלית שהממשלה מפעילה לצורך השגת מטרות חברתיות, לאומיות וכלכליות																	
2	100	<p>א. מצב שבו חברה אחת פועלת בשוק מכונה מונופול. בישראל לא מתקיימת בענף ייצור החשמל תחרות משוכללת, וזאת מכיוון שיש רק חברה אחת המספקת שירות זה.</p> <p>ב. היתרונות שיש למשק שמתקיימת בו תחרות משוכללת</p> <ul style="list-style-type: none"> - מחיר המוצרים עשויים להיות נמוכים יותר מאשר במשק שאין בו תחרות משוכללת. - האיכות של המוצרים עשויה להיות גבוהה יותר מאשר במשק שאין בו תחרות משוכללת. 																	
16	10		100																
	8		100																
	2		100																